

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES
REPRESENTACIÓ A ESPANYA

Catalunya i la Unió Europea

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES

Representació a Espanya:

Serrano, 41 - 5.ª planta

E - 28001 MADRID

Telèfon: (91) 435 17 00

Fax: (91) 576 03 87 y 577 29 23

Representació a Barcelona:

Avda Diagonal, 407 bis

Edifici Banc Atlàntic, planta 18

E - 08008 BARCELONA

Telèfon: (93) 415 81 77

Fax: (93) 415 63 11

Les informacions contingudes en aquests documents han estat elaborades a partir del material facilitat per diferents Direccions Generals i Serveis de la Comissió Europea.

També hem comptat amb la col·laboració de la Direcció General de Planificació del Ministeri d'Economia i Hisenda, així com amb material subministrat per diversos Serveis de les Comunitats Autònomes.

En la redacció hi han participat el Sr. José Antonio Solís i el Sr. Alfonso Utrilla de la Hoz, professors titulars de la Universitat Complutense de Madrid.

Agraïm a l'arxiu fotogràfic de Turespaña (Secretaria General de Turisme) i a d'altres institucions públiques i privades, que ens hagin proporcionat desinteressadament el material fotogràfic que es publica en aquests documents.

Manuscrit acabat el més de març de 1994.

Traducció: Mª Ignacia Medrano

Disseny i direcció tècnica: OPE Impresión: Benzal, S. A.

Dipòsit legal: M. 13.538.—1994

Reproducció autoritzada, si no és amb finalitat comercial, sempre que se n'esmenti la font.

Fotografies: Secretaria Nacional de Turisme i Agència EFE

- 2** Pròleg

- 4** Dades bàsiques

- 5** Catalunya:
Característiques Socioeconòmiques

- 12** La Unió Europea i les seves regions

- 26** Les accions de la Unió Europea
a Catalunya

- 35** Adreces útils

- 41** Bibliografia bàsica

- 42** Sigles

P R Ò L E G

*L'*any 1994 no serà un any més en la Història de la Unió Europea.

*D'*ell sorgirà un nou Parlament Europeu, investit del poder que li atorga el Tractat de la Unió: un Parlament escollit pels ciutadans, que haurà de fer front als reptes de la construcció europea en la seva doble

projecció interior i exterior, tant en els aspectes quotidians més propers al ciutadà com en les, de vegades, difícils decisions destinades a consolidar la imatge comuna de la Unió.

La Comissió de les Comunitats Europees ha volgut posar en relleu un dels aspectes més complexos de la integració: la inserció institucional de les regions en l'espai comú de la nova Europa. L'etapa que s'obre a partir d'ara es caracteritza per la posada en marxa de nous instruments, tant institucionals com financers, per afavorir el desenvolupament regional.

Sembla adient fer coincidir amb les eleccions al Parlament Europeu aquesta publicació, que ha estat realitzada per ressaltar la importància de l'acció regional en les polítiques comunitàries.

El Tractat de la Unió Europea, després de la seva ratificació per tots els Estats membres, reforça considerablement la participació del nou Parlament en el procés comunitari de presa de decisions i crea, així mateix, el Comitè de les Regions que haurà de contribuir a definir les futures accions comunitàries.

Les regions espanyoles, en llur diversitat, ofereixen una plataforma idònia per optimitzar i reforçar els mecanismes que s'han dissenyat per reduir les diferències entre les economies regionals.

En aquest sentit, les diferents Administracions de l'Estat espanyol estan duent a terme un esforç decisiu per millorar el nivell de vida dels seus ciutadans i, en els darrers anys, la Unió Europea ha contribuït a potenciar aquesta línia d'acció a

través dels fons estructurals i altres iniciatives comunes, «l'abast i el contingut de les quals s'ha de reforçar en un futur immediat».

***En** aquesta sèrie de publicacions que us presentem s'han recollit les principals característiques socio-econòmiques de les Comunitats Autònomes, així com gran part de les accions que la Unió Europea ha dut a terme en col·laboració amb les instàncies locals, regionals i nacionals implicades en el desenvolupament econòmic i social del territori espanyol.*

***Espanya** ha experimentat una notable evolució des de la seva adhesió a la Comunitat. Avui és imprescindible que tots els seus components: institucions, empreses, ciutadans, etc. sàpiguen utilitzar tots els instruments i els avantatges que ofereix la integració des de la doble perspectiva econòmica i institucional.*

***En** aquest context, el desenvolupament de les regions espanyoles és part integrant del desenvolupament de la Unió Europea.*

Madrid, 21 de març de 1994.

Gonzalo Velasco

Director de la Representació
de la Comissió Europea a Espanya

D A D E S B À S I Q U E S

Any 1990	EUR12	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Superfície en %	100	22,4	1,4	0,3	0,3	0,5	0,3
Població en %	100	11,3	1,7	1,4	0,1	0,1	0,1
PIBppc* en %	100	9,0	1,7	—	—	—	—
Densitat geogràfica (habitants/km ²)	152,8	77,2	188,1	615,3	88,5	29,7	87,1
Taxa de natalitat (en %) (1989)	11,8	10,4	9,6	—	—	—	—
Taxa de mortalitat (en %) (1989)	10,0	8,4	8,6	—	—	—	—

* Producte Interior Brut en paritats de poder de compra.

FONTS: EUROSTAT. Estadísticas Básicas (1993) i "Portrait des Régions" (1993).

Any 1990	EUR12	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
% de col.locació a l'agricultura dins del total de col.locacions	7	12	3	1	8	21	12
% de col.locació a la indústria dins del total de col.locacions	33	33	44	47	41	29	37
% de col.locació als serveis dins del total de col.locacions	60	55	53	52	51	50	51

FONTS: EUROSTAT. Estadísticas Básicas (1993) i "Portrait des Régions" (1993).

Any 1990*	EUR12	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Taxa d'atur**	9,4	17,8	13,0	12,9	9,8	7,6	14,2
Taxa d'atur d'homes	8,0	13,6	9,2	—	—	—	—
Taxa d'atur de dones	11,5	25,5	19,5	—	—	—	—
Taxa d'atur < 25 anys	18,1	32,3	22,0	—	—	—	—

* Les dades per províncies són de 1990.

** Mitjana anual en percentatge de la població activa.

FONT: EUROSTAT. Estadísticas Básicas (1993) i "Portrait des Régions" (1993).

CATALUNYA: CARACTERÍSTIQUES SOCIOECONÓMIQUES

Catalunya té un alt grau d'integració dins de l'economia de la Unió Europea. La situació geogràfica, la tradició industrial i comercial i també l'actual dinamisme econòmic i el nivell de vida (proper al de la mitjana europea), l'han convertida en un motor de l'economia europea i en un nexa obligat per a l'extensió del desenvolupament econòmic al sud d'Europa.

Les quatre províncies que integren Catalunya tenen una extensió equivalent a l'1'4% de la superfície de la Unió Europea i concentren l'1'7% del total de la població. És a dir, tenen una població lleugerament superior als 6 milions d'habitants, dels quals, aproximadament, una

Catalunya ha esdevingut un punt neuràlgic per al desenvolupament de l'economia europea.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Any 1992*	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
PIB en %	100	20,19	15,54	1,84	1,02	1,78
Participació de l'agricultura en el PIB	4,1	1,7	0,57	3,57	10,38	4,88
Participació de la indústria en el PIB	22,8	29,5	32,19	23,62	25,35	34,04
Participació de la construcció en el PIB	8,1	6,6	6,27	8,48	9,50	9,94
Participació dels serveis en el PIB	65,0	62,2	60,97	64,33	54,77	51,14

* Les dades provincials es refereixen a 1991.

FONTS: Banco Bilbao Vizcaya i Fundació FIES.

El nivell de vida s'apropa al nivell mitjà de la Unió Europea, i és, per tant, més alt que el de la majoria de les regions espanyoles.

quarta part viu a l'àrea metropolitana de Barcelona. Aquesta concentració provoca una densitat de població molt desigual, i més si es té en compte la presència de nou nuclis urbans amb més de 100.000 habitants cadascún. Respecte a la densitat mitjana, Catalunya duplica l'espanyola, però, en el cas de la província de Barcelona, la densitat es quatre vegades per sobre de la de la Unió Europea.

Malgrat aquests fets, la taxa de natalitat a Catalunya és per sota de la mitjana nacional, i la taxa de mortalitat una mica superior; el resultat és que la població ha crescut menys durant els darrers 10 anys que no pas la del conjunt de la població espanyola, especialment a la província de Barcelona. L'estructura poblacional mostra una proporció d'adults majoritària, especialment a la província de Lleida, on el percentatge

Any 1992	EUR12	Espanya	Catalunya
PIB per habitant	100	76,50	99,10
Convergència relativa del PIB per habitant des de 1985	0	+ 6,10	+12,14
Renda familiar disponible per habitant*	100	77,30	89,85
Despeses de les administracions territorials sobre el PIB	—	15,70	14,39

* En paritats del poder de compra.

FONTS: Banco Bilbao Vizcaya, Fundació FIES i Ministeri per a les Administracions Públiques.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Any 1991	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Població en %	100	15,59	11,98	1,31	0,91	1,39
Població < 14 anys en % sobre el total de la població	19,40	17,64	17,59	17,52	16,39	19,02
Població > 64 anys en % sobre el total de la població	13,75	14,34	13,81	16,59	17,98	14,37
Variació de la població entre 1981 i 1991 en %	3,16	2,64	1,57	11,22	1,18	5,50

FONTS: INE. Censo de la Población de 1991.

Any 1993*	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Taxa d'activitat	49,3	52,1	50,9	56,7	48,2	52,8
Taxa d'ocupació	37,9	41,6	43,4	51,4	45,3	45,7
Taxa d'atur	23,9	21,5	14,7	9,4	5,9	13,4

* Les dades de l'Enquesta de la Població Activa (actius, ocupats i aturats) per províncies corresponen a 1992.

NOTA: La taxa d'activitat i la taxa d'ocupació corresponen al Tercer Trimestre de 1993. La taxa d'atur correspon al Quart Trimestre de 1993. La primera reflecteix la proporció de població activa sobre la població de més de 16 anys. La taxa d'ocupació mesura la proporció de persones que treballen sobre una població de més de 16 anys. La taxa d'atur mesura la proporció de persones sense feina en relació amb la població activa.

FONTS: INE, Enquesta de la Població Activa i Ministeri de Treball i Seguretat Social.

d'habitants de més de 64 anys és superior al de la població de menys de 15.

Amb una extensió de 32.000 Km²., Catalunya presenta una gran diversitat geogràfica (des dels Pirineus fins al Delta de l'Ebre), social (des d'una capital cosmopolita fins a les regions de l'interior), i econòmica (des de les comarques agrícoles fins als cinturons industrials de la rodalia de

Photographs removed due to copyright restrictions.

Barcelona). Es tracta d'una regió amb trets propis, i també amb problemes específics. A favor seu, compta amb un teixit productiu i social diversificat, modern i suficientment interconnectat, tant en l'àmbit empresarial com pel que fa a les relacions dels agents econòmics amb les institucions. les Universitats, per exemple, desenvolupen, des de fa anys, una tasca important per afavorir la innovació i la recerca de sortides de la crisi.

Un de cada quatre habitants viu dins l'àrea metropolitana de Barcelona. Catalunya té nou nuclis urbans de més de 100.000 habitants.

Tal com mostren els indicadors dels quadres adjunts, Catalunya, en conjunt, presenta una activitat econòmica molt important. Amb una població que representa el 15'59% del total espanyol, aporta el 20'19% del Producte Interior Brut, i la província de Barcelona concentra el 77% de la riquesa generada. L'estructura sectorial de l'activitat productiva

Photographs removed due to copyright restrictions.

La densitat de població és més alta que la de la mitjana de la Unió Europea i duplica la corresponent al conjunt nacional.

enregistra una participació significativa de la indústria (29'5%), superior a la mitjana espanyola, sobretot a Tarragona (34'04%) i Barcelona (32'19%). El pes del sector de serveis (62'2%) és lleugerament inferior al de la mitjana espanyola (65%), mentre que l'agricultura presenta una distribució molt desigual segons les províncies.

Es pot observar, doncs, una incidència menor en el sector primari i una major participació de les activitats industrials, moltes de les quals es troben en mans de PIMEs amb una arrelada tradició en l'economia catalana. Com a complement de l'estructura industrial, els sectors de serveis presenten un nivell relativament alt, tant pel que fa a les estructures com a l'equipament i la flexibilitat.

Potser, com a punts menys favorables, s'hauria d'esmentar el poc desenvolupament d'algunes zones de l'interior de Catalunya, la incidència de la crisi industrial en sectors altament sensibles (en particular, el tèxtil), i l'impacte medioambiental d'un bon nombre d'activitats productives i urbanes, de les quals l'adeqüació a les noves exigències ecològiques contitueix un aspecte a millorar.

A més, el creixement de la població urbana durant molts anys, en gran mesura com a resultat de migracions procedents d'altres regions espanyoles, no ha anat acompanyat d'un creixement similar de les dotacions d'infraestructura (transports, habitatge, centres d'ensenyament, etc.), amb la qual cosa certes àrees metropolitanes presenten necessitats socials específiques, cosa que es fa més evident en els períodes d'agreujament de l'atur.

El desenvolupament relatiu de la Comunitat, mesurat pel seu Producte Interior Brut per habitant en paritats de poder de compra, se situa, pràcticament, al mateix nivell que el de la Unió Europea, cosa que significa 22'6 punts per sobre de la mitjana espanyola. A més, utilitzant el mateix indicador, el ritme de convergència econòmica amb la mitjana europea ha estat més accentuat que el del conjunt espanyol, fins a reduir-se de 12'14 punts les diferències existents durant el període 1985-1992.

Els indicadors del mercat de treball a Catalunya reflecteixen una posició més favorable que la del conjunt de l'economia espanyola, malgrat que aquesta regió presenta alguns dels problemes econòmics i socials de les grans àrees metropolitanes i de les zones afectades per la crisi industrial. La taxa d'activitat i el nivell d'ocupació són superiors a la mitjana espanyola i els indicadors que mesuren l'atur, el situen per sota de la mitjana nacional, tant en l'índex general com en les taxes d'atur per sexe o edat.

Catalunya aporta un 20% del PIB (Producte Interior Brut) espanyol, tres quartes parts del qual provenen de la província de Barcelona.

Aquest conjunt de variables reflecteixen algunes de les característiques econòmiques i socials de Catalunya, alhora que mostren la incidència que hi tenen les diferents Administracions Públiques. A més de la incidència de l'Administració Central en l'activitat econòmica, el pes creixent de les Administracions Territorials permet atorgar als nivells de govern regional i local una missió cada cop més important quant a la provisió de béns i serveis essencials. En la mesura de les seves possibilitats, i amb la col.laboració de les Administracions implicades, la Unió Europea espera prestar la seva col.laboració a la millora del nivell i la qualitat de vida dels ciutadants de Catalunya.

Si s'assoleix, de tenir més en compte les particularitats regionals i, alhora, es redueixen les diferències internes, la construcció europea en resultarà afavorida.

La diversitat existent entre les regions que componen la Unió Europea constitueix, un obstacle i alhora un factor d'enriquiment per a la integració europea. Les regions confereixen als ciutadans un profund sentit de la seva identitat, circumstància que, des del punt de vista polític i social s'ha de considerar com un factor decisiu per al procés de la construcció europea. Per altra banda, les regions també manifesten de manera visible les desigualtats econòmiques existents a Europa. Així, les deu regions més pròsperes de la Unió, amb Groningen (als Països Baixos) i Hamburg (a Alemanya) a la capçalera, són tres vegades més riques i inverteixen tres vegades més en la seva economia bàsica que les deu regions més pobres de Grècia i Portugal.

La Unió Europea s'ha compromès a ajudar a reduir aquestes

Photographs removed due to copyright restrictions.

diferències posant en funcionament accions específiques i, sobretot, donant suport a les actuacions empreses pels Estats membres i les autoritats regionals, d'acord amb el principi de subsidiarietat. Es tracta, d'una banda, d'abordar la construcció del gran mercat i la unió econòmica i monetària sense excloure'n ningú, i, per altra banda, d'enfocar els problemes de l'espai europeu des d'una perspectiva solidària.

El Tractat de la Unió Europea ha posat a disposició dels objectius de caràcter regional nous mitjans d'acció de caràcter institucional i financer.

Com a conseqüència d'aquest plantejament, el Tractat de la Unió ha reforçat algunes iniciatives que ja es portaven a terme a Europa.

Particularment, s'ha confirmat la importància que té, per a la construcció europea, la reducció de les diferències regionals i s'han posat a disposició d'aquest objectiu nous mitjans d'acció de caràcter institucional i, no cal dir-ho, financer.

El reconeixement institucional de la diversitat existent a la Unió Europea, mitjançant la creació i la posada en funcionament del Comitè de les Regions, és un pas important per al desenvolupament de la fesomia regional europea. També representa un factor d'estímul per a reforçar la col.laboració entre els diferents nivells multijurisdiccionals.

Aquesta potenciació política i institucional del paper de les regions dins de la Unió Europea ha tingut un desenvolupament paral.lel en l'aplicació de mesures destinades a corregir els desequilibris econòmics

EVOLUCIÓ DEL SALDO FINANCER ESPANYA-UNIÓ EUROPEA
(milions de pta).

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*
Total d'aportacions	110.886	137.364	236.220	296.626	383.741	557.096	659.080	792.557	937.934
Total de despeses	102.481	176.264	398.218	483.993	510.125	953.030	990.496	1.144.026	1.307.168
Saldo	-8.405	38.900	161.998	187.367	126.384	395.934	331.416	351.469	369.234

* Estimació.

FONT: Direcció General de Pressupostos. Ministeri d'Economia i Hisenda.

i socials existents des del punt de vista sectorial i, sobretot, regional.

El Consell Europeu d'Edimburg, al desembre de 1992, va aprovar les perspectives financeres per al període 1993-1999, fent especial èmfasi en el reforçament de les accions estructurals. En aquest sentit, es va acordar potenciar la cohesió econòmica i social, i incrementar els recursos destinats al finançament fins a arribar als 30.000 milions

SALDOS PRESUPOSTARIS PER ESTATS MEMBRES

(Mitjana 1987-1991 en milions d'ecus)

Bèlgica	-638,8
Dinamarca	314,6
Alemanya	-6.365,5
Grècia	2.084,6
Espanya	1.398,4
França	-1.913,4
Irlanda	1.570,1
Itàlia	-609,1
Luxemburg	-82,6
Països Baixos	526,8
Portugal	735,4
Regne Unit	-2.416,7

FONT. Tribunal de Comptes.

d'ecus en 1999, és a dir, el 35'7% del pressupost total de la Unió Europea. Aquest conjunt d'accions se centraran prioritàriament en els Estats membres menys pròspers, en les regions ultraperifèriques i en les zones rurals de la Unió.

Actualment, la Unió Europea disposa d'un conjunt de Fons Estructurals (el Fons Europeu de Desenvolupament Regional o FEDER, l'EAGGF-Orientació, o Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola, el Fons Social Europeu o FSE i l' Instrument Financer d'Orientació per a la Pesca), com també d'altres accions específiques en àmbits tan diversos com la investigació, l'ensenyament, el transport i les comunicacions o el medi ambient. Aquests instruments, junt amb d'altres de caràcter financer, com el Banc Europeu d'Inversions, s'articulen en funció dels següents objectius prioritaris:

- Objectiu 1: Fomentar el desenvolupament i l'ajustament estructural de les regions menys desenvolupades.
- Objectiu 2: Reconvertir les regions o part de les regions greument afectades per la crisi industrial.
- Objectiu 3: Combatre l'atur de llarga durada i facilitar la inserció

La Unió Europea espera destinar a la cohesió econòmica i social un pressupost de més d'un terç dels seus recursos (30.000 milions d'ecus el 1999).

PONDERACIÓ I VALOR DE L'ECU

Pais-monedera	Ponderació en l'ECU (en %)	Valor central respecte a l'ECU
Bèlgica (Franc B.)	8,21	40,2123
Dinamarca (Corona)	2,66	7,43679
Alemanya (Marc)	32,02	1,94964
Grècia (Dracma)	0,54	264,513
Espanya (Peseta)	4,46	154,250
França (Franco F.)	20,37	6,53883
Irlanda (Lliura I.)	1,06	0,808628
Itàlia (Lira)	8,47	1.793,19
Luxemburg (Franc L.)	0,32	40,2123
Països Baixos (Flori)	10,01	2,19672
Portugal (Escut)	0,72	192,854
Regne Unit (Lliura E.)	11,16	0,786749

* El valor actual i la ponderació de cada moneda es van establir el 14-05-93

FONT: EUROSTAT

Els Fons Estructurals de la Unió Europea es defineixen a partir d'objectius prioritaris en matèria de desenvolupament econòmic i social. El seu paper serà cada cop més important.

professional dels joves i de les persones exposades a ser excloses del mercat de treball.

— Objectiu 4: Facilitar l'adaptació dels treballadors a les mutacions industrials i a l'evolució dels sistemes productius.

— Objectiu 5a: Accelerar l'adaptació de les estructures agràries dins del marc de la reforma de la Política Agrícola Comunitària i ajudar a modernitzar i reestructurar la pesca.

— Objectiu 5b: Facilitar el desenvolupament i l'ajustament estructural de les zones rurals.

Hom pot apreciar que els objectius 1, 2 i 5b, tenen un caràcter específicament territorial, mentre que els objectius 3, 4 i 5a afecten tot l'àmbit de la Unió.

A més, amb la intenció d'atendre en millors condicions les necessitats de les regions europees, els Fons Estructurals s'incrementaran un 38'5% fins a l'any 1999, cosa que augmentarà la proporció dels recursos disponibles per a compromisos corresponents a l'Objectiu 1,

considerat com a prioritari, fins a absorbir més del 70% del total.

També es reforçarà la intervenció directa de la Unió a través d'altres iniciatives comunes a diverses regions. Aquestes accions absorbiran entre el 5% i el 10% dels recursos totals i tindran, com a principal destinació, la cooperació transfronterera, transnacional, i interregional, a més de l'assistència a les regions ultraperifèriques. Les línies futures d'actuació s'hauran de centrar en els següents camps i instruments:

- Xarxes transfrontereres (INTERREG, REGEN)
- Desenvolupament rural (LEADER)

A més dels Fons Estructurals principals, la Unió Europea disposa d'un ampli ventall d'accions per a contribuir a millorar el nivell de vida dels seus ciutadans.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Els països i les regions amb un nivell de desenvolupament més baix, requereixen una atenció prioritària de la Unió Europea.

- Integració de regions ultraperifèriques (REGIS)
- Promoció de l'ocupació laboral i del desenvolupament dels recursos humans (NOW, HORIZON, EUROFORM).
- Gestió dels canvis industrials (RESIDER, RETEX, KONVER, PRISMA, TELEMATIQUE, STRIDE)

L'aplicació dels Fons Estructurals continuarà orientant el seu funcionament partint dels principis bàsics de concentració, programació, associació i addicionalitat al mateix temps que es milloren els procediments de coordinació, decisió, gestió i control. Aquests procediments i guies d'acció, s'hauran de regular d'acord amb el principi de subsidiarietat establert per les accions portades a terme per la Unió Europea amb col.laboració amb les diferents

instàncies nacionals, regionals i locals dels Estats membres. Tal com recorda l'article 3B: "Les Institucions Europees han d'actuar solament en la mesura que els objectius de l'acció empresa no puguin ésser aconseguits de manera satisfactòria pels Estats membres i, per tant, puguin assolir-se millor, a causa de la dimensió o els efectes de l'acció contemplada a nivell comunitari.

Espanya, mitjançant els Fons Estructurals i els nous instruments de cohesió, continuarà mantenint un saldo positiu en les relacions financeres amb la Unió Europea.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Photographs removed due to copyright restrictions.

A la major part de les regions espanyoles s'incrementaran les accions de suport de la Unió. Per tal de respectar els principis subsidiaris, les institucions europees actuaran cada cop més en consonància amb les esferes de decisió més properes als ciutadans.

Aquestes línies generals d'actuació configuren un panorama d'accions de singular transcendència per a l'economia espanyola. Així doncs, amb caràcter general, la participació d'Espanya en el conjunt d'accions estructurals de la Unió Europea augmentarà el 1999 fins al 24% del total de recursos destinats a aquests objectius, mentre que actualment és d'un 21%. Aquest volùm de recursos continuarà contribuint de manera significativa al manteniment d'un saldo financer favorable en les relacions pressupostàries d'Espanya amb la Unió Europea.

Pel fet que el 1993 acabés la vigència dels diferents Marcs Comunitaris de Suport (MCA) que cobrien els elements fonamentals i els objectius prioritaris de les

accions estructurals de cada Estat beneficiari, ha calgut revisar el paper dels Fons Estructurals per tal d'adequar-los a les noves necessitats detectades.

Així, durant tot l'any passat, es van aprovar els nous Reglaments per mitjà dels quals s'estableixen els marcs reguladors de caràcter normatiu de les accions estructurals i es va procedir a establir el repartiment indicatiu entre els Estats membres de les assignacions pressupostàries més significatives.

Les actuacions de la Unió Europea pretenen contribuir a dinamitzar les economies regionals i potenciar l'aprofitament màxim del capital físic i humà.

Photographs removed due to copyright restrictions.

La revisió de les properes línies d'actuació ha implicat ampliar els àmbits d'ampliació dels diferents Fons, seleccionar les noves zones beneficiàries i introduir criteris de programació destinats a augmentar el grau de coordinació i eficàcia d'aquests instruments.

La distribució del recursos financers, la dotació dels quals va destinada especialment a l'Objectiu 1 per als quatre països beneficiats per la cohesió, es basa en un sistema de bandes o forquetes. A Espanya li correspon la major proporció: entre 36'5 i 38'5 milers de milions d'ecus per al període 1993-1999.

El Parlament Europeu i el Comitè de les Regions han d'acomplir una tasca d'importància fonamental a favor de la integració europea i de la consolidació dels espais regionals.

Dins d'aquest Objectiu, el qual afectarà un 26'6% de la població europea, hi ha incloses 10 Comunitats Autònomes espanyoles (Andalusia, Astúries, Canàries, Cantàbria, Castella i Lleó, Castella-La Manxa, Comunitat Valenciana, Extremadura, Galícia i Múrcia), a més de les ciutats de Ceuta i Melilla. A aquests

recursos, s'hauria d'afegir la dotació de les iniciatives comunitàries, gestionades directament per la Unió Europea mitjançant els seus programes d'actuació.

Els recursos dels Fons Estructurals canalitzats cap a Espanya durant el període 1989-1993 han absorbit el 27% del total d'ajuts a l'Objectiu 1, i han cobert el 58% de la població espanyola. A aquests mitjans financers (9.779 milions d'ecus), cal afegir-hi la quantia (823 milions d'ecus) d'altres programes d'actuació (RECHAR, ENVIREG, STRIDE, REGIS, PRISMA, TELEMATIQUE, INTERREG, LEADER, NOW, EUROFORM, HORIZON i RETEX).

El Pla de Desenvolupament Regional espanyol per al període 1994-1999, presentat a la Comissió Europea a l'octubre de 1993, arriba als 93.000 milions d'ecus i augmenta els recursos sol·licitats dels Fons Estructurals als 26.300 milions d'ecus, un 28'28% del total.

A aquestes accions en les regions més endarrerides, s'hi ha d'afegir els recursos adreçats a garantir el compliment dels Objectius 2 i 5b, la incidència territorial dels quals és molt significativa. Així doncs, les

actuacions dins de l'Objectiu 2 han beneficiat onze províncies de set Comunitats Autònomes (Aragó, Cantàbria, Catalunya, Madrid, Navarra, La Rioja i el País Basc), per un import de 1.361 milions durant el període 1989-1993. Els recursos prevists per els anys propers (qu'incloen les Balears i excloen Cantàbria, ja que aquesta passa a pertànyer a les regions de l'Objectiu 1) sobrepassen els 1.130 milions d'ecus (el 16'2% del total destinat a aquest Objectiu entre 1994 i 1996). Finalment, les accions territorials de l'Objectiu 5b en vuit Comunitats Autònomes (Aragó, Balears, Cantàbria, Catalunya, Madrid, Navarra, La Rioja i el País Basc) han implicat ajuts de quasi 288 milions d'ecus i s'espera una suma de 664 milions d'ecus durant els anys propers. A més a més, les accions específiques (STAR i VALOREN i, en el futur, INTERREG, LEADER, RECHAR, ENVIREG i RETEX) contribuiran a garantir més recursos.

Les noves orientacions dels Fons Estructurals i del Fons de Cohesió pretenen facilitar la consecució d'un nivell més homogeni de desenvolupament econòmic i social. La dotació pressupostària i la distribució de les accions estructurals, d'aquesta manera, esdevé coherent amb el paper assignat al presupost europeu i a la magnitud dels problemes que es presenten en els Estats destinataris dels ajuts. Tot i així, la importància d'aquestes accions no se centra únicament en la dimensió financera, sinó, sobretot, en la capacitat per tornar a engregar inversions i dinamitzar l'activitat econòmica regional, mitjançant la potenciació del capital físic de l'economia espanyola - bàsicament infraestructures- i del capital humà -formació professional-.

Ara bé, l'augment dels recursos destinats a reduir les diferències existents entre les regions de la Unió Europea, tot i sent fonamental, no era prou per a emprendre amb èxit la nova etapa oberta en la construcció europea de cara al segle vinent. També caldria millorar notablement el procés de presa de decisions a tots els nivells de govern, especialment en un període caracteritzat per un nou marc de relacions entre les institucions de la Unió Europea i les que es troben més a prop dels ciutadans receptors dels ajuts en matèria de desenvolupament.

Pel que fa a la Unió Europea, l'adequada aplicació del principi de subsidiarietat, demana un esforç continuat per tal d'aprofitar al màxim els ensenyaments aportats per les experiències dutes a terme fins ara. Aquesta consideració és vàlida tant per als aspectes de caràcter general (reducció del dèficit democràtic i noves atribucions del Parlament Europeu), com per a aquelles altres que afecten més específicament els espais regionals (constitució del Comitè de les Regions previst en el Tractat de la Unió Europea).

Dins d'aquesta línia, el Parlament Europeu elegit el juny de 1994 haurà de portar a terme una tasca de fonamental importància en el desenvolupament de la Unió Europea. Es tracta d'una tasca d'impuls i de representació, però també d'estímul i de guia en el procés d'integració europeu, i també de defensa dels interessos dels

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

ciudadans involucrats en aquest procés. S'ha de fer un esforç per trobar a cada nivell de govern les respostes adequades a la natura dels problemes plantejats.

Com a novetat en aquesta nova etapa, tot i les dificultats existents, a Europa s'està obrint pas el Comitè de les Regions, que ha iniciat tasques de suport a les altres institucions de la Unió dins de l'àmbit específic de la seva competència: la consolidació dels espais regionals europeus.

Per a aconseguir aquest objectiu, durant els anys vinents, es destinaran 189 membres del Comitè de les Regions, dels quals 21 representen Espanya (1 per cada Comunitat). Ara, la seva tasca només obtindrà un bon profit si, des de totes les administracions (corporacions locals, comunitats autònomes i administracions centrals) es continua treballant de ferm per reduir les diferències internes que actualment presenta la Unió Europea.

Catalunya ha gaudit de diversos programes realitzats amb el suport dels fons estructurals de la Unió Europea.

Pel nivell de desenvolupament relatiu, Catalunya no té pas un lloc prioritari en les accions regionals i estructurals de la Unió Europea. Tantmateix, sí que s'ha beneficiat d'una manera important de les diferents iniciatives europees que tendeixen a donar suport al seu desenvolupament econòmic i social. Per posar-hi un exemple, durant el període 1989-1993, els Fons Estructurals de la Unió Europea van destinar a la Comunitat Autònoma 547'47 milions d'ecus per a l'Objectiu 2 (el 40% del total assignat a Espanya) i 36 milions d'ecus per a l'Objectiu 5b (el 12'9% del total).

A més, Catalunya ha rebut recursos procedents dels objectius 3 i 4 i procedents d'altres iniciatives europees. Aquest conjunt de recursos serà potenciat, previsiblement, durant els propers anys mitjançant les noves accions de la Unió Europea.

Photographs removed due to copyright restrictions.

FONS ESTRUCTURALS I ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT

Durant el període 1989-1993, els Fons Estructurals de la Unió Europea van destinar quasi 300 milions d'écus a cinc programes per a Catalunya, entre els quals hi ha els relatius a l'ampliació del Parc Tecnològic del Vallès i la construcció de l'Institut d'Investigació de l'Automòbil. També es va contribuir a equipar els centres universitaris d'investigació de Barcelona, Tarragona i Girona. A més, es va procurar assistència a l'ampliació de la xarxa de metro, a la carretera de la costa, l'entrada sud de Barcelona i al port de Tarragona.

Durant els propers anys, el Fons de Cohesió i els instruments de caràcter regional i estructural també contribuiran a resoldre alguns dels problemes específics de Catalunya.

Photographs removed due to copyright restrictions.

La Unió Europea ha donat suport a diferents accions dutes a terme a Catalunya, en camps tan diversos com la investigació, la tecnologia o el millorament dels transports.

Així mateix, es va donar ajut per a crear àrees d'esbarjo i descans destinades a fomentar el turisme rural a la Vall d'Aran.

Al marge de les accions específiques detallades tot seguit i de la vertebració de les esmentades accions dins dels plans de desenvolupament regional i nacional, duts a terme per les autoritats locals, regionals i nacionals, la Unió Europea va fer una contribució destacada a la preparació dels Jocs Olímpics de Barcelona, donant

suport a iniciatives de **millora de la infraestructura dels transports i de les comunicacions**, i a l'adequació de diferents espais urbans.

Des d'el punt de vista territorial, el **Programa Operatiu de Catalunya**, inclòs dins de l'Objectiu 2 dels Fons Estructurals de la Unió Europea per al període 1992-1993, abraçava una mica més dels dos terços del territori de la Comunitat Atonònoma i quasi dues terceres parts de la població. Concretament, s'han beneficiat de l'esmenada acció pràcticament tota la província de Barcelona (tret de determinats barris de la capital), tres comarques de la província de Girona (el Ripollès, la Selva i el Baix Empordà) i quatre comarques de la de Tarragona (el Baix Penedès, el Tarragonés, el Baix Camp i la Ribera de l'Ebre).

Es tracta d'una extensa àrea que manifesta algunes de les característiques particulars de la crisi econòmica a Catalunya. Entre d'altres, la reducció de les col.locacions industrials, l'atur de llarga durada i la manca d'adaptació en determinades qualificacions professionals. Tot això es veu també influït per la composició demogràfica i social de Catalunya, i particularment per la força dels processos migratoris del passat i la destacada presència de joves dins del total de la població activa.

Com a conseqüència de l'expansió demogràfica, concentrada a la rodalia de la ciutat de Barcelona, l'important procés de creixement econòmic enregistat a Catalunya durant les darreres dècades ha fet palesa la necessitat d'atendre en major mesura algunes necessitats bàsiques d'infraestructura, els problemes medioambientals i els equipaments

socials. És a dir, aspectes significatius per a millorar la qualitat de vida.

Al mateix temps, a causa de l'especificitat de l'estructura productiva catalana, qualsevol iniciativa que tendeixi a afavorir la competitivitat cal que tingui en consideració els aspectes particulars de les empreses industrials i de serveis que treballen a la regió.

Això obliga a imposar algunes restriccions a la fi d'afavorir la innovació i l'adequació del nivell tecnològic de les empreses més tradicionals i d'un nivell d'obertura a l'exterior més baix (encara que aquest aspecte s'ha modificat

Les estratègies de desenvolupament dissenyades per les administracions espanyoles pretenen fer front, a les conseqüències socials de la crisi industrial.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Photographs removed due to copyright restrictions.

notablement aquests darrers anys). Tantmateix, aquest fet també presenta avantatges per a encarar el millorament de la inserció de l'economia catalana al Mercat Únic i a l'economia internacional: especialment, l'experiència i la iniciativa dels empresaris i l'alt grau de connexió amb les institucions i els centres de formació, investigació i assessorament.

El Programa Operatiu (1992-1993) i les estratègies de desenvolupament aplicades a Catalunya, fan èmfasi en l'adequació de les estructures productives i dels serveis empresarials amb l'objectiu de millorar els nivells d'internacionalització, comercialització, qualitat, disseny, tecnologia i investigació. També pretén actuar sobre la resta dels aspectes que configuren les condicions de competitivitat (infraestructures, formació, connexions amb la resta de les regions europees, etc.). En concret, s'han dissenyat quatre eixos d'acció relatius, respectivament, a la creació i el desenvolupament de les **activitats productives**, protecció i millora del **medi ambient**, suport a la **investigació i desenvolupament** i als **equipaments de formació** i millorament de la **xarxa de comunicacions**.

El cost total estimat d'aquests quatre eixos d'acció durant el dos anys considerats (1992-1993) és de 740'79 milions d'ecus, dels quals el 30% són a càrrec del FEDER. Entre les accions incloses cal destacar aquelles relacionades amb el millorament de les comunicacions i carreteres de l'entorn metropolità de Barcelona, i les del litoral, però també a les referides al suport a zones industrials i centres tecnològics, els ajuts a l'equipament de centres universitaris i de formació i al suport, el tractament, la recuperació, el reciclatge i la minimització de residus industrials i urbans.

En gran mesura, les accions esmentades (sense voler ser exhaustius) han merescut el suport, en totes les seves fases de disseny i realització, de les corporacions locals involucrades i de la Generalitat de Catalunya.

Fins i tot, en alguns casos, algunes iniciatives han rebut un suport important d'altres institucions públiques i no públiques, circumstància que ha contribuït a facilitar-ne el compliment.

El nou programa dissenyat per al període 1994-1996 afectarà més de 3'9 milions d'habitants (49'1% de la població espanyola de l'Objectiu 2). Els recursos econòmics que recentment ha proposat la Comissió comporten 527 milions d'ecus per als propers anys, cosa que significa el 46'6% del total corresponent a Espanya.

Les accions dutes a terme pel Fons Social Europeu per a fomentar la contractació i la formació de **joves i adults** de la regió han beneficiat directament un col·lectiu significatiu de la població catalana (gairebé 94.000 persones només durant el 1992). El conjunt d'ajuts econòmics per a 1992 és de quasi 15.000 milions de PTA.

A més de les accions finançades dins del Marc Comunitari de Suport a l'Objectiu 2, Catalunya ha gaudit, l'any 1992, dels ajuts concedits per mitjà de l'Administració Central i Autonòmica per als Objectius 3 i 4, per un import de més de 9.308 milions de PTA, i en menor mesura, per a l'Objectiu 5b.

Entre els objectius prioritaris hi ha el suport a les PIMEs i, més genèricament, les activitats empresarials, que són un dels pilars tradicionals de l'economia catalana.

ALTRES ACCIONS DE LA UNIÓ EUROPEA A CATALUNYA

Com ja s'ha assenyalat, l'actuació de la Unió en les regions europees no es limita únicament a finançar accions promogudes pels Estats membres. Així doncs, Catalunya ha participat i participa en diferents iniciatives europees, entre les quals cal esmentar les següents:

1. Ajuts per a l'ajustament econòmic de les **indústries del carbó i de l'acer**. Catalunya va rebre, durant el període 1989-1992, un total de 968.094 ecus, i 178.402 més per a dur a terme, en col.laboració amb la Comunitat Autònoma d'Aragó, un altre projecte de natura similar.

De la mateixa manera, el Banc Europeu d'Inversions va participar en el finançament de diferents projectes dins del sector de la energia, de la distribució de l'aigua, de les comunicacions per carretera i de la renovació urbana a la ciutat de Barcelona.

Dins els àmbits energètics i de transports més específics, els programes ALTENER i PACT van suministrar, respectivament, 231.000 i 584.000 ecus a projectes per l'ús de les énergies termal i solar, i per a projectes de transport combinat i la creació de nous llocs de treball al Port Nou de Barcelona

Durant els propers anys, la Unió Europea pretén reforçar la seva col.laboració amb les Administracions locals, l'Autònoma i la Central, a fi de contribuir més activament a millorar la inserció de Catalunya dins de l'economia europea.

2. Quant a l'**agricultura**, des de 1986 fins a 1992, l'EAGGF (FEOGA) va destinar quasi 45 milions d'ecus a Catalunya, els quals inclouen des de l'ajut a 11.000 camperols de zones difícils de muntanya, o el subsidi de 1'6 milions d'ecus per a l'expansió i modernització d'una planta processadora de fruita a l'Alguaire (Lleida), fins al suport als joves camperols o a la modernització de les tasques agrícoles.

A més, la Unió Europea ha contribuït a finançar diferents projectes relacionats amb la **protecció del medi ambient**, en alguns dels casos a municipis que tenen com a principal activitat la del sector tèxtil als quals calien

accions específiques per efectuar canvis als processos de producció o de tractament de les aigües residuals.

3. Finalment, dins de l'àmbit de la formació, l'educació i la investigació, les iniciatives de la Unió Europea s'han canalitzat, entre d'altres, mitjançant els programes COMMET, ERASMUS, EUROTECNET, FORCE, LINGUA, PETRA, TEMPUS i ESPRIT.

Un dels resultats és que s'han beneficiat de l'intercanvi amb altres països d'Europa diversos centres d'ensenyament i una gran quantitat d'alumnes de Catalunya. Dins del programa COMMET, per exemple, es van aprovar nou projectes per la quantitat total de 915.730 ecus, que és la xifra més alta destinada a una regió espanyola. Els projectes FORCE, per la seva banda, van aconseguir contractes per 435.000 ecus.

Quant a l'investigació, Catalunya ha col·laborat activament en les activitats conjuntes recolzades per la Unió Europea, la qual cosa ha permès la participació a 218 projectes realitzats conjuntament amb altres països,

A més de les accions portades a terme en contacte amb les administracions espanyoles, la Unió Europea ha promogut diferents iniciatives dins d'àrees tan diverses com la investigació, l'educació, el món rural o el transport.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Les institucions i els agents econòmics de Catalunya tenen un repte important durant els propers anys. Poden comptar amb el creixent suport de la Unió Europea, que té com a objectiu millorar el nivell de vida i la riquesa dels ciutadans i de la regió.

mitjançant el contacte amb 816 organismes, la major part dels quals es troben a França i al Regne Unit. Poden esmentar-se, en aquest sentit, les activitats portades a terme per part catalana per: SEAT, Soler i Palau, Dow Chemical Ibérica S.A., Hispano Química S.A., Universitat Politècnica de Catalunya, Fundació Bosch i Gimpera de la Universitat de Barcelona, Universitat Central de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, CSIC, Centro Internacional de Métodos Numéricos en Ingeniería, Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, Teulades i Façanes Multifuncionals, Sintermetals S.A., Manufacturas Antonio Gassols S.A., Cognivision Research S.L. i la Generalitat de Catalunya. En aquests

casos, es tracta d'iniciatives amb efectes localitzats, encara que tenen una singular significació per a configurar un espai cada cop més obert als intercanvis i al progrés de les regions i dels ciutadans europeus.

CENTRES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ EUROPEA

La Comunitat Europea ha creat una xarxa de centres d'informació i documentació dins del territori espanyol, a fi que tots els ciutadans tinguin accés a la informació comunitària.

Aquesta xarxa es compon de centres amb diferents tasques, els quals tenen una certa complementarietat respecte a la especialització i a la localització geogràfica.

A les **Eurobiblioteques** es pot consultar la documentació bàsica de la Comunitat Europea.

Els **Centres de Documentació Europea** (CDE), destinats a les Universitats on s'estudia o investiga el tema de la integració europea, reben un servei automàtic de publicacions de la C.E. i també tenen accés a bases de dades comunitàries.

El programa d'acció per a les PIMEs reconeix que la cooperació empresarial constitueix un element fonamental de la política comunitària. La Comissió ha posat a disposició de les empreses dues xarxes europees de cooperació empresarial:

- Els **B.C. Net** (Business Cooperation Network) que donen ajut a les empreses per a trobar-ne d'altres amb les quals treballar interregionalment o transnacionalment.
- Els **Centres de Cooperació Empresarial** (BRE o "Bureau de Rapprochement des Entreprises) faciliten a les empreses el lliure accés a les ofertes de cooperació per a assegurar la difusió d'oportunitats a escala internacional.

Les **Eurofinestretes** ofereixen a les PIMEs informació sobre qualsevol aspecte de les polítiques, normatives i projectes comunitaris.

Els **Centres Europeus d'Empresa i Innovació** (CEEI) tenen com a objectiu la regeneració d'economies locals dins d'àrees amb potencial de desenvolupament industrial i dediquen recursos a la tasca d'enfortir el sector empresarial dins de la zona.

BARCELONA

Centre de Documentació Europea

Universitat Autònoma de Barcelona

Edifici B. Campus Universitari

08193 BELLATERRA

Telèfon: (93) 581 16 81

Fax: (93) 692 80 04

Centre de Documentació Europea i BRE

Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE)

Marqués de Mulhacén, 40-42

08034 BARCELONA

Telèfon: (93) 2806162

Fax: (93) 204 81 05

Tèlex: 98286 ESADE

Eurobiblioteca

Biblioteca de la Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

08007 BARCELONA

Telèfon: (93) 318 42 66 Ext. 2205

Eurofinestreta i B.C. Net

Banc Exterior d'Espanya

Manila, 56-58

08034 BARCELONA

Telèfon: (93) 204 13 66

Fax: (93) 205 73 35

Eurofinestreta i B.C. Net

Cambra Oficial de Comerç de Barcelona

Avgda. Diagonal, 454

08006 BARCELONA

Telèfon: (93) 416 93 00

Fax: (93) 205 73 35

Eurofinestreta, B.C. Net i BRE

Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM)

Avgda. Diagonal, 403, 1r.

08008 BARCELONA

Telèfon: (93) 416 08 30 i 415 11 14

Fax: (93) 218 67 47

B.C. Net

Enerbus

Pare Huix, 1

08500 VIC

Telèfon: (93) 885 57 50

Fax: (93) 885 22 52

Lafora i Comas Consultors

Avgda. Diagonal, 405

08008 BARCELONA

Telèfon: (93) 416 17 22

Fax: (93) 416 07 94

Sefes la Patronal

Plaça Universitat, 3

08007 BARCELONA

Telèfon: (93) 323 09 15

Fax: (93) 453 47 44

Corporació Empresarial Financera de Catalunya

Girona, 83, ppal.

08009 BARCELONA

Telèfon: (93) 487 88 42

Fax: (93) 412 48 18

Delfos Consultores S.A.

Santa Amèlia, 18

08034 BARCELONA

Telèfon: (93) 280 53 70

Fax: (93) 204 34 95

Institut Català de Tecnologia (ICT)

Via Laietana, 39-5è.
08003 BARCELONA
Telèfon: (93) 319 88 11
Fax: (93) 310 35 35

Mireia Serra, Assessoria de Comerç i Internacional S.A.

Doctor Cabanes, 12-1er. 2a.
08221 TERRASA
Telèfon: (943) 788 07 50
Fax: (943) 780 52 48

B.C. Net i BRE

Cambra Oficial del Comerç i de la Indústria de Sabadell

Alfons XIII, 45
08202- SABADELL
Telèfon: (93) 725 49 11
Fax: (93) 727 07 19

BRE

Centre d'Estudis i Assessorament Metalúrgic (CEAM)

José Anselmo Clave, 2
08002 BARCELONA
Telèfon: (93) 318 80 58
Fax: (93) 317 14 63

Cooperació i Desenvolupament Empresarial (CDE)

San Elías, 31
08006 BARCELONA
Telèfon: (93) 201 33 88
Fax: (93) 209 69 68

Centres Europeus d'Empresa i Innovació

Centro de Empresas de Nuevas Tecnologías S.A.

Parc Tecnològic del Valles

Parc Tecnològic del Vallès
08290 CERDANYOLA
Telèfon: (93) 582 01 00
Fax: (93) 580 13 54

CEEI Barcelona Activa

Llacuna, 162-166
08018 BARCELONA
Telèfon: (93) 401 97 03
Fax: (93) 300 96 54

Euro Info Point

Generalitat de Catalunya Secretaria General de la Joventut

Calabria, 146
08029 BARCELONA
Telèfon: (93) 426 31 66
Fax: (93) 483 83 00

GIRONA

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Girona

Plaça de l'Hospital, 6
17001 GIRONA
Telèfons: (972) 20 22 52 y 20 27 97
Fax: (972) 22 76 95

LLEIDA

Centre de Documentació Europea

Universitat de Lleida
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria
Agrària

Avgda. Alcalde Rovira Roure, 177
25006 LLEIDA
Telèfon: (973) 70 25 16 (matins)
70 25 17 (tardes)
Fax: (973) 23 82 64

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Lleida
Plaça Sant Antoni Maria Claret, 5
25002 LLEIDA
Telèfon: (973) 26 75 51

TARRAGONA

Centre de Documentació Europea

Universitat Rovira i Virgili
Facultat de Ciències Econòmiques i
Empresarials
Passeig Misericòrdia, s/n
43205 REUS
Telèfon: (977) 32 33 43

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Tarragona
Fortuny, 30
43001 TARRAGONA
Telèfon: (977) 21 03 31

B.C. NET

Gabinet Segarra Roca S.L.
Avgda. Ramón y Cajal, 65, entresol
43005 TARRAGONA
Telèfon: (977) 22 02 93
Fax: (977) 21 03 00

Cambra de Comerç de Tarragona
Pau Casals, 17
43002 TARRAGONA
Telèfon: (977) 21 96 76
Fax: (977) 21 09 00/29 92 80

FONS EUROPEU PER AL DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER)

**Ministeri d'Economia
i Hisenda**

Direcció General de Planificació
Subdirecció General de Gestió i
Administració del FEDER
Paseo de la Castellana, 162 planta 19
28046 MADRID
Telèfons: (91) 583 52 23/24
Fax: (91) 583 52 72

Generalitat de Catalunya

Direcció General de Programació
Econòmica
Departament d'Economia i Finances
Rambla de Catalunya, 19-21
08007 BARCELONA
Telèfon: (93) 302 20 28
Fax: (93) 412 21 26

**FONS EUROPEU D'ORIENTACIÓ
I DE GARANTIA AGRÍCOLA (FEOGA)**

SECCIÓ GARANTÍA

Organisme de Coordinació:

**Ministeri d'Agricultura, Pesca
i Alimentació**

Fons d'Ordenació i Regulació
de Produccions i Preus
Agraris (FORPPA)
Administració General
José Abascal, 4
28003 MADRID
Telèfon: (91) 347 67 02
Fax: (91) 594 34 88
Telex: 45506

Fons de Regulació i Organització
del Mercat de Productes de la Pesca
i Cultius Marins (FROM)
Estébanez Calderón, 3, 8.ª planta
28020 MADRID
Telèfon: (91) 572 02 01/2/3
Fax: (91) 571 45 62
Telex: 43005/48652

SECCIÓ ORIENTACIÓ

Organisme de Coordinació:

Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació

Secretaria General d'Estructures
Agràries
Institut Nacional de Reforma
i desenvolupament Agrari (IRYDA)
Paseo de la Castellana, 112
28071 MADRID
Telèfon: (91) 347 15 00
Fax: (91) 411 37 70/564 52 65
Telex: 48979

Generalitat de Catalunya

Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca
Pg. de Gracia, 105
08008 BARCELONA
Telèfon: (93) 237 24 42
Fax: (93) 237 85 84

FONS SOCIAL EUROPEU (FSE)

Ministeri de Treball i Seguretat Social

Direcció General d'Ocupació
Unitat Administradora del Fons Social
Europeu
Pío Baroja, 6
28009 MADRID
Telèfon: (91) 574 69 03
Fax: (91) 574 16 01

Generalitat de Catalunya

Direcció General d'Ocupació
Departament de Treball
París, 101-107
08036 BARCELONA
Telèfon: (93) 410 77 66
Fax: (93) 419 14 19

- BANCO BILBAO VIZCAYA: "Informe Económico 1992", Bilbao, 1993.
- COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: "Vademécum de la Reforma de los Fondos Estructurales Comunitarios", Luxemburgo, OPOCE, 1989.
- COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: "Fondos Estructurales Comunitarios 1994-1999", Luxemburgo, OPOCE, 1993
- COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: "Cuarto informe anual de la Comisión sobre la aplicación de la reforma de los Fondos Estructurales, 1992", COM(93) 530 final, Bruselas, 1993 (y documentos complementarios sobre Fondos Estructurales e iniciativas comunitarias 1990-1993).
- COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS. REPRESENTACIÓN EN ESPAÑA:
"Comunidad Europea ¡Dígame! Guía de Información Europea en España", 5.ª ed., Madrid, Comisión de las Comunidades Europeas, Representación en España, 1993.
- EUROSTAT: "Estadísticas básicas de la Comunidad", 30.ª ed., Luxemburgo, OPOCE, 1993.
- EUROSTAT: "Portrait des Régions", Tomo III, Luxemburgo, OPOCE, 1993.
- INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA: "Encuesta de Población Activa", Madrid, 1993 y 1994.
- INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA: "Censo de Población 1991", Madrid, 1993.
- MINISTERIO PARA LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS: "Presupuestos consolidados de las Administraciones Territoriales por Provincias y Comunidades Autónomas", Madrid, 1993
- MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: "Plan de Desarrollo Regional de España 1989-1993", Madrid, 1989
- MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: "Política Regional en 1991", Madrid, 1992.
- MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: "La Planificación Regional y sus instrumentos", Madrid, 1993.
- MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: "Presupuestos Generales del Estado para 1994. Informe Económico-Financiero", Madrid, 1993.
- MINISTERIO DE TRABAJO Y SEGURIDAD SOCIAL: "Anuario de Estadísticas Laborales", Madrid, 1993.
- PAPELES DE ECONOMÍA ESPAÑOLA: "Comunidades Autónomas. Situación económica actual", n.º 55, Fundación FIES, Madrid, 1993.
- TRIBUNAL DE CUENTAS DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: "Informe Anual relativo al ejercicio 1991, acompañado de respuestas de las instituciones", D. O. C. E. C 330 de 15-12-1992, Luxemburgo, OPOCE.

SIGLES

ALTENER	Programa sobre energies alternatives
COMMET	Programa de cooperació entre l'Universitat i l'Empresa en matèria de formació dins del camp de les tecnologies
ENVIREG	Programa de mesures regionals de la Comisió en matèria del medi ambient
ERASMUS	Programa d'acció en matèria de mobilitat d'estudiants universitaris
ESPRIT	Programa estratègic d'investigació i desenvolupament de les tecnologies de la informació
EUROFORM	Iniciativa que consisteix en la preparació, realització, avaluació i divulgació de les accions relatives a les noves qualificacions, les noves competències i les noves oportunitats d'ocupació.
EUROSTAT	Oficina Europea d'Estadístiques
EUROTECNET	Programa d'acció destinat a fomentar la innovació dins del sector de la formació professional
FEDER	Fons Europeu per al Desenvolupament Regional
FEOGA-EAGGF	Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola
FORCE	Programa d'acció per al desenvolupament de la formació professional continuada
FSE	Fons Social Europeu
HORIZON	Iniciativa que es refereix a l'inserció professional dels minusvàlids i de certs grups desfavorits
INTERREG	Iniciativa destinada a millorar les connexions entre regions frontereres
I+D	Investigació més Desenvolupament
KONVER	Programa per a facilitar la reconversió de les zones militars
LEADER	Iniciatives per afavorir el desenvolupament de l'economia rural
LINGUA	Programa per promoure el coneixement de llengües estrangeres a la Unió Europea
MCA	Marc Comunitaris de Suport. Són instruments de coordinació de les accions de la Unió Europea i de les autoritats nacionals, regionals i locals per els objectius prioritaris establerts

NOW	Iniciativa a favor de la igualtat d'oportunitats per a les dones al treball i de formació professional
PACT	Acció pilot per al transport combinat
PETRA	Programa per a la formació i preparació dels joves per a la vida adulta i professional
PIBppc	Producte Interior Brut en paritats de poder de compra. Macromagnitud ponderada per a la capacitat de compra de cada país (corregida pel nivell de preus)
PRISMA	Iniciativa destinada a millorar i ampliar les infraestructures i els serveis a les empreses i assistència tècnica a les PIMEs de les regions menys desenvolupades
PIME	Petita i Mitjana Empresa
RECHAR	Programa de reconversió econòmica de les conques carboníferes
REGEN	Programa per el desenvolupament de les xarxes energètiques
REGIS	Programa per a facilitar la integració de les regions aïllades
RESIDER	Programa de reestructuració del sector de la indústria siderúrgica
RETEX	Programa de suport a les regions tèxtils
RFDppc	Renda Familiar Disponible en paritats de poder de compra. Macromagnitud corregida pels preus de cada regió. Recull amb més fidelitat qu'altres indicadors el nivell de vida real dels ciutadans d'una regió.
STAR	Programa d'acció especial de telecomunicacions per al desenvolupament regional
STRIDE	Programa per a reforçar la capacitat regional de l'I+D
TELEMATIQUE	Programa per a la utilització de serveis avançats de telecomunicacions
TEMPUS	Programa de mobilitat transeuropea en matèria d'estudis universitaris
THERMIE	Tecnologia europea per a la gestió eficaç de l'energia
VALOREN	Programa relatiu a l'energia endògena